

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 2003-2004

12 februari 2004

ONTWERP VAN DECREET

**tot oprichting van het intern verzelfstandigd agentschap met rechtspersoonlijkheid
"Toerisme Vlaanderen"**

VERSLAG

**namens de Commissie voor Institutionele en Bestuurlijke Hervorming en Ambtenarenzaken
uitgebracht door de heer Herman Lauwers**

Samenstelling van de commissie :

Voorzitter : de heer Norbert De Batselier.

Vaste leden :

de heer Ludwig Caluwé, mevrouw Brigitte Grouwels, de heer Mark Van der Poorten, mevrouw Mieke Van Hecke ;
de heren André Denys, Guy Sols, Francis Vermeiren, Paul Wille ;

mevrouw Hilde De Lobel, de heren Joris Van Hauthem, Karim Van Overmeire ;

de heren Norbert De Batselier, Leo Peeters ;

de heer Jos Geysels ;

de heer Herman Lauwers.

Plaatsvervangers :

de heren Boudewijn Laloo, Luc Van den Brande, Eric Van Rompuy, Jan Verfaillie ;

de heren Louis Bril, Frans De Cock, Gilbert Van Baelen, Bob Verstraete ;

de heren Herman De Reuse, Felix Strackx, N... ;

de heren Bruno Tobback, Dany Vandenbossche ;

de heer Dirk Holemans ;

de heer Etienne Van Vaerenbergh.

Zie :

1997 (2003-2004)

- Nr. 1 : Ontwerp van decreet
- Nr. 2 : Verslag van het Rekenhof
- Nr. 3 : Amendementen

INHOUD

	Blz.
1. Situering en procedure-afspraken.....	4
2. Verslag van de bespreking in de Commissie voor Economie, Landbouw, Werkgelegenheid en Toerisme uitgebracht door mevrouw Veerle Declercq en de heer Jan Laurys.....	4
3. Bespreking in de Commissie voor Institutionele en Bestuurlijke Hervorming en Ambtenarenzaken op 3 februari 2004.....	7
4. Artikelsgewijze bespreking en situering.....	12
5. Eindstemming	13

DAMES EN HEREN,

1. Situering en procedure-afspraken

Elk administratief onderdeel van de Vlaams overheid moet kunnen ingepast worden in de nieuwe organisatiestructuur, zoals vastgelegd in het kaderdecreet Bestuurlijk Beleid van 18 juli 2003.

De beleidsuitvoerende taken worden in beginsel toevertrouwd aan verzelfstandigde agentschappen.

Het voorliggende ontwerp van decreet heeft tot doel aan Toerisme Vlaanderen, waarvan het institutionele kader laatst werd gewijzigd met het decreet van 7 juli 1998, het statuut te geven van een intern verzelfstandigd agentschap met rechtspersoonlijkheid (IVA rp).

Conform de beslissingen van het Uitgebreid Bureau van 8 en 15 december 2003 en van 12 januari 2004 betreffende de bespreking van de oprichtingsdecreten Beter Bestuurlijk Beleid in het algemeen en het voorliggende ontwerp van decreet in het bijzonder, werd over dit ontwerp van decreet vooraf het advies gevraagd aan het Rekenhof. (*Parl. St. VI. Parl. (2003-2004), nr 1997/2*)

Bovendien werd aan de inhoudelijk bevoegde commissie, met name de Commissie voor Economie, Landbouw, Werkgelegenheid en Toerisme de gelegenheid gegeven het ontwerp van decreet in een eerste ronde te bespreken en haar bevindingen en eventuele suggesties voor amendering aan de Commissie voor Institutionele en Bestuurlijke Aangelegenheden en Ambtenarenzaken mee te delen.

Deze laatste commissie diende bij de bespreking in een tweede ronde voornamelijk te toetsen of de gekozen rechtsvorm voor de instelling verantwoord is en beantwoordt aan de bepalingen van het kaderdecreet.

2. Verslag van de bespreking in de Commissie voor Economie, Landbouw, Werkgelegenheid en Toerisme uitgebracht door mevrouw Veerle Declercq en de heer Jan Laurys

De commissie besprak het ontwerp van decreet op haar vergaderingen van 22 en 29 januari 2004.

Minister Renaat Landuyt, minister vice-president van de Vlaamse regering, Vlaams minister van Werkgelegenheid en Toerisme, verklaart dat dit decreet niets wijzigt aan de kerntaken, de missie en

de bevoegdheden van Toerisme Vlaanderen. Toerisme Vlaanderen wordt met dit decreet omgevormd tot een intern verzelfstandigd agentschap met rechtspersoonlijkheid. Dat betekent dat er niet langer een raad van bestuur aan het hoofd van de instelling zal staan, maar dat er wel een raadgevend comité is.

Mevrouw Trees Merckx-Van Goey bestrijdt de stelling van de minister, dat er niets aan de taken van Toerisme Vlaanderen wordt gewijzigd. Het volstaat dit ontwerp, naast het decreet op Toerisme Vlaanderen van 1998 te leggen, om te kunnen vaststellen, dat er inderdaad een en ander verandert. De discussie zou ook hierover moeten worden gevoerd.

Het lid stelt ook dat ook het debat ten gronde moet worden gevoerd over de keuze om van Toerisme Vlaanderen een IVA te maken. Ook het SERV-advies maakt hier kanttekeningen bij. Dat is zeker inzake Toerisme Vlaanderen een zeer belangrijk discussiepunt. Het succes van Toerisme Vlaanderen is volgens haar toe te schrijven aan de directe betrokkenheid van de actoren van de toeristische sector in de meest ruime zin in de beleidsuitvoering. Die betrokkenheid is weerspiegeld in de manier waarop Toerisme Vlaanderen is georganiseerd. Ook nu moet worden gedebatteerd over de manier waarop het sociaal-economisch middenveld bij Toerisme Vlaanderen wordt betrokken. Het zou nuttig zijn om dat middenveld zelf eens de mogelijkheid te geven om zijn visie hierop uiteen te zetten.

Mevrouw Trees Merckx-Van Goey stelt vast dat door het kiezen voor een IVA-structuur de betrokkenheid van het sociaal-economisch middenveld wordt uitgeschakeld. De minister moet die keuze duidelijk verantwoorden, want het gaat hier om een ingrijpende beslissing.

Zij vraagt de minister eveneens te antwoorden op de opmerkingen die de Raad van State onder andere over de wijziging van de subsidieregeling, heeft geformuleerd. Het delegeren van de subsidiëring aan de Vlaamse regering, stelt, volgens de spreker, immers een probleem van controle achteraf.

De Raad van State merkt, aldus dezelfde spreker ook op dat er door de verregaande delegatie aan de Vlaamse regering ook een probleem kan ontstaan inzake de toepassing van de Cultuurpactwet. Ook op dit bezwaar zou de minister gemotiveerd moeten antwoorden.

Naar aanleiding van het verslag van het Rekenhof merkt mevrouw Trees Merckx-Van Goey nog op dat er een antwoord moet komen op de opmerkingen die worden gemaakt over de juridische aard van de beheersovereenkomst en over de controle-mogelijkheden van het Vlaams Parlement. Bovendien wijst het Rekenhof er ook op dat door een onzorgvuldigheid in het decreet, het niet duidelijk is hoe het Rekenhof in de toekomst zijn controle-functie inzake Toerisme Vlaanderen kan uitoefenen.

Mevrouw Trees Merckx-Van Goey maakt ook bezwaren tegen de afschaffing van de Vlaamse Raad voor Toerisme en de vervanging ervan door een raadgevend comité. De bevoegdheden van de huidige Vlaamse Raad voor Toerisme en die van het raadgevend comité, moeten eens met elkaar vergeleken worden. Het valt in elk geval op dat bij dit ontwerp geen advies is gevoegd van de Vlaamse Raad voor Toerisme. Het decreet op de strategische adviesraden heeft voorsnog niet geleid tot de afschaffing van die Raad, en dus blijft zijn raadgevende bevoegdheid in elk geval gelden. Een advies van de Raad is voor dit ontwerp van decreet dan ook een vormvereiste, zeker omdat dit decreet eigenlijk over meer gaat dan over de organisatie en de werking van Toerisme Vlaanderen.

Mevrouw Trees Merckx-Van Goey verklaart ter besluit namens haar fractie niet akkoord te gaan met de uiteindelijke optie om van Toerisme Vlaanderen een IVA te maken. Toerisme Vlaanderen moet een Extern Verzelfstandigd Agentschap worden. Daarmee wordt tegemoetgekomen aan het verslag van het Rekenhof en aan de opmerkingen van de sociale partners in het SERV-advies. Bij de voorgestelde IVA-structuur ontbreken de garanties voor een structurele betrokkenheid van de representatieve organisaties uit het middenveld en van de commerciële toeristische sector. Dat laatste wordt niet voldoende opgevangen door de oprichting van een raadgevend comité, dat alleen adviseerende bevoegdheid en geen beslissingsbevoegdheid heeft. Ook de sectorcommissie bij de SERV is een geen voldoende garantie voor de betrokkenheid van de sector. Volgens mevrouw Trees Merckx-Van Goey wordt het primaat van de politiek hier als een drogreden gebruikt om de sector niet langer bij het beleid te moeten betrekken.

De heer Roland Van Goethem verwijst naar het advies van de SERV, waar wordt gesteld dat de ervaring en knowhow vanuit de bedrijfswereld een toegevoegde waarde bieden, die een administratie zelf moeilijk kan ontwikkelen. Hij zegt het hier volledig mee eens te zijn. Toerisme is immers een van de be-

langrijkste groeisectoren van de Vlaamse economie en dus moet de betrokkenheid van die economische sector bij de totstandkoming van het beleid worden gegarandeerd.

De heer Roland Van Goethem zegt verder nog dat het toeristisch beleid vanuit verschillende invalshoeken moet worden bekeken : horeca, detailhandel en reissector. De belangen van die diverse sectoren vallen niet noodzakelijk samen. Men moet die proberen samen te brengen. Als men nu de brochure Vlaanderen Vakantieland bekijkt, moet men vaststellen dat er soms promotie wordt gevoerd voor marginale toeristische initiatieven, terwijl belangrijke toeristische trekpleisters niet worden vermeld. Men kan zich dus afvragen, op welke manier iets dergelijks tot stand komt. De heer Roland Van Goethem is van oordeel dat de voorgestelde nieuwe structuur voor Toerisme Vlaanderen daar weinig aan zal verhelpen.

De heer Guy Sols stelt dat de keuze voor een IVA structuur voor Toerisme Vlaanderen zorgt voor een ruimere operationele autonomie. Er wordt tegelijkertijd in de toelichting gewezen op het primaat van de politiek. Dit mes snijdt volgens de spreker aan twee kanten. Het primaat van de politiek is belangrijk, maar er moet geval per geval worden bekeken hoe dat concreet wordt ingevuld. Hier moet dus de vraag worden gesteld of in het geval van Toerisme Vlaanderen de keuze voor een IVA-structuur het meest aangewezen is. Bij een IVA wordt het bestuur immers uitgeoefend onder de rechtstreekse verantwoordelijkheid van de regering en haar leden. De vraag die dus moet worden gesteld is of Toerisme Vlaanderen er daardoor op het vlak van autonomie al dan niet op achteruitgaat.

De heer André-Emiel Bogaert is van oordeel dat deze discussie over IVA- of EVA-structuur niet alleen gaat over een administratieve aangelegenheid. Het is ook een politieke discussie omdat het ook gaat over de reikwijdte van het primaat van de politiek. In deze Commissie moet ook die politieke discussie worden gevoerd.

Antwoord van Minister Renaat Landuyt

Op deze opmerkingen geeft de minister een verklaring waarom voor de IVA-structuur wordt gekozen. Hier ligt inderdaad het belangrijkste verschil met de vorige regeling. De diverse decreetsbepalingen vertalen dat basisgegeven.

De Vlaamse Raad voor Toerisme verdwijnt en er komt een raadgevend comité voor in de plaats. Dat

doet niets af aan de opmerking van de SERV over de valorisering van de ervaring en knowhow van de bedrijfswereld. De strategische adviesraad voor economie, werkgelegenheid en toerisme is immers de SERV zelf, waarbinnen een sectorcommissie voor toerisme is opgericht. Er zullen nu dus twee instanties komen waarbinnen er een vorm van contact met de bedrijfswereld zal zijn. Enerzijds is er de sectorcommissie voor toerisme binnen de SERV en anderzijds het raadgevend comité, dat aan de IVA is verbonden.

De verantwoording voor de keuze voor een IVA-structuur is volgens de minister, dat men van de overheid meer slagkracht verwacht in de stimulering van het toerisme in Vlaanderen. De bijdrage en de invalshoek vanuit het bedrijfsleven blijft behouden maar bepaalde onevenwichten in het beleid, die het gevolg waren van de vroegere regeling, worden door de IVA-structuur weggewerkt. Vroeger kon er een vermoeden zijn dat er in het algemeen Vlaams toeristisch beleid een regionaal onevenwicht was, dat moeilijk kon worden verantwoord. Door de keuze voor een IVA-structuur krijgt de overheid de middelen om dat vermoeden weg te werken.

De minister verklaart verder dat er een correcte toepassing moet worden gemaakt van artikel 11 van het Kaderdecreet van 18 juli betreffende het beter bestuurlijk beleid, waarin de drie voorwaarden zijn opgesomd waaraan een instelling moet voldoen om tot een EVA te worden omgevormd. Op basis van de toetsing aan dat artikel, kan duidelijk worden gesteld dat er geen reden is om van Toerisme Vlaanderen een EVA te maken. De verantwoordelijkheid voor Toerisme Vlaanderen en de financiering ervan berusten bij het Vlaamse Gewest en de Vlaamse Gemeenschap en niet bij de partners die er eventueel zouden worden bij betrokken. Omdat de financiële verantwoordelijkheid volledig bij de overheid ligt, en er op dat vlak geen inbreng is van de partners waarmee voor het beleid wordt samengewerkt, is het dus niet aangewezen van Toerisme Vlaanderen een EVA te maken. De knowhow van die partners zal echter wel worden gevaloriseerd.

Ook voor de internationale uitstraling van Vlaanderen is het goed dat men de verantwoordelijkheden juist bepaalt. Het is niet één van de provincies die verantwoordelijk is, maar Vlaanderen in zijn geheel.

De voorgestelde structuur laat ook toe aan de instelling zelf een grotere slagkracht te geven, omdat er nu duidelijkheid is over wie het beleid bepaalt.

In het verleden was dat te zeer gespreid over provincies en privé-organisaties, die met het ter beschikking gestelde overheidsgeld andere beleidslijnen konden uitzetten, dan degene die op het politieke niveau door de Vlaamse regering waren vastgelegd.

De minister wijst erop dat het decreet van 1998 de provinciale deputaties uit de raad van bestuur had uitgesloten. Met het nieuwe decreet, zullen ze terug toegang hebben tot het raadgevend comité, hetgeen voor de provincies als partners in het toeristisch beleid een stap vooruit betekent. Er kan worden gehoopt dat het raadgevend comité voldoende inbreng zal hebben. Ook de sectorcommissie in de SERV heeft in die zin haar rol te spelen.

De minister verklaart verder dat vanuit het Vlaams Parlement aan de regering duidelijk de opdracht is gegeven dat er een minister moest zijn die toerisme tot zijn bevoegdheid heeft en die ook duidelijk het beleid inzake toerisme moet uitwerken. Dat is ook logisch, omdat het beeld dat men van een bepaald land heeft, voor een groot stuk wordt bepaald door de toeristische politiek die wordt gevoerd. Dat is een strategische optie. Die optie kan niet worden waargemaakt, als er moet worden rekening gehouden met een autonoom opererende raad van bestuur, die andere keuzes maakt, dan hetgeen door de regering op het politieke niveau is vastgelegd. Dat neemt niet weg dat er in het verleden een goede samenwerking met de raad van bestuur van Toerisme Vlaanderen was, maar het gevolg van de regeling was wel, dat die raad van bestuur telkens moest worden overtuigd van het beleid dat door de regering was uitgewerkt.

Replieken.

Mevrouw Trees Merckx-Van Goey repliceert dat het antwoord van de minister de indruk wekt dat het hier alleen maar om een verdeling van middelen naar de toeristische sector gaat. Het gaat ook over andere zaken, zoals de uitstraling van Vlaanderen in het buitenland door het toeristisch beleid. Maar, belangrijker nog, moet hier ook de fundamentele discussie worden gevoerd over de betrokkenheid van de sector bij het beleid. Het is niet omdat de overheid zelf meer slagkracht wil om een door haar uitgestippeld beleid uit te voeren, dat de toeristische sector er niet langer beleidsmatig bij betrokken mag worden. Dit is volgens mevrouw Trees Merckx-Van Goey zeker geen detailkwestie.

Volgens het lid heeft de discussie die hier wordt gevoerd ook een parlementaire dimensie. Dit decreet geeft de regering heel wat volmachten. De Raad

van State heeft daar terecht bedenkingen bij. Zo moeten die volmachten op zijn minst nader worden gespecificeerd. De bekrachtiging van regeringsbeslissingen achteraf door het Vlaams Parlement is volgens de spreker zeker niet de juiste formule.

De heer Jacky Maes beaamt de opmerking van de minister, dat de vraag om een minister die specifiek bevoegd zou zijn voor toerisme wel degelijk uitging van het parlement. Het is duidelijk dat, vergeleken met de vorige legislatuur, het toeristisch beleid daardoor veel slagkrachtiger is geworden. De Vlaamse Raad voor Toerisme adviseerde zichzelf, en nam dan achteraf ook de beslissingen. De nieuwe regeling, waarbij de sector betrokken is in de sectorcommissie van de SERV, is een veel betere regeling. In feite is hetgeen nu wordt voorgesteld, volgens de heer Maes, de bezegeling van discussies over de organisatie van het toeristisch beleid, die tijdens de vorige en de lopende legislatuur werden gevoerd. Het ontwerp toont ook aan dat toerisme eindelijk als een volwaardige economische sector wordt erkend.

De heer Guy Sols vraagt aan de minister meer uitleg over de betrokkenheid van de provincies in het geheel.

De minister antwoordt dat vóór 1998 een provinciaal gedeputeerde lid kon zijn van de raad van bestuur van Toerisme Vlaanderen. Met het decreet van 1998 werd dat ongedaan gemaakt. Daardoor probeerde men de politieke invloed vanuit de provincies in het toeristisch beleid in te perken.

Essentieel in de huidige werking van Toerisme Vlaanderen, zijn de samenwerkingsovereenkomsten die zijn afgesloten met de verschillende provincies. Voor de toekomst moeten de positieve aspecten van die samenwerking zeker worden overgenomen. Door de samenstelling van het raadgevend comité, kan men nu opnieuw betere betrekkingen aanknopen met de provincies, omdat er provinciale vertegenwoordigers in kunnen worden opgenomen.

De verantwoordelijkheid van het gewest en de gemeenschap op het vlak van toerisme ligt voornamelijk op het vlak van de internationale promotie via Toerisme Vlaanderen. De regionale promotie, intern in Vlaanderen is de verantwoordelijkheid van de provincies. Daar kunnen dus samenwerkingsverbanden over worden afgesloten. Zo kan door middel van een samenwerkingsverband de provincie West-Vlaanderen mee instaan voor de promotie van de kust in het buitenland.

De minister benadrukt verder dat met een IVA op het vlak van investeringsdossiers een veel duidelijker Vlaamse politiek voor het hele gewest en de gehele gemeenschap kan worden gevoerd, terwijl voorheen, met de raad van bestuur als beslissingsorgaan, er problemen konden zijn voor het behouden van regionale evenwichten.

De IVA structuur zorgt ook voor een efficiëntere sturing van de instelling door de leiding, die zich alleen moet verantwoorden tegenover de Vlaamse regering. De leiding van de instelling moet dus geen twee meesters meer dienen, namelijk een raad van bestuur en de regering, zoals het vroeger het geval was.

3. Bespreking in de Commissie voor Institutionele en Bestuurlijke Hervorming en Ambtenarenzaken op 3 februari 2004

De heer Bart Somers, minister-president van de Vlaamse regering, herinnert aan het feit dat de basisregels van de administratieve reorganisatie in 2003 decretaal verankerd werden. Er werd begonnen met de implementatie die in verschillende fasen zal verlopen vanaf 2004. Er zijn drie kaderdecreten die de fundamenteën vastleggen van de bestuurlijke organisatie.

Een eerste is het kaderdecreet Bestuurlijk Beleid van 18 juli 2003 dat het nieuwe organisatie-model regelt van de Vlaamse administratie in ruime zin. Uitgaande van het politieke primaat en de beginselen van behoorlijk bestuur hertekent dit kaderdecreet het huidige Vlaamse overheidslandschap, in functie van een grotere transparantie en responsabilisering.

Het kaderdecreet voorziet in een duidelijke taakverdeling tussen minister, departement en verzelfstandigd agentschap, en onderscheidt vier generieke agentschapsvormen : intern verzelfstandigde agentschappen zonder rechtspersoonlijkheid, die worden opgericht bij besluit en intern verzelfstandigde agentschappen met rechtspersoonlijkheid, publiekrechtelijk vormgegeven extern verzelfstandigde agentschappen en privaatrechtelijk vormgegeven extern verzelfstandigde agentschappen die bij of krachtens een decreet worden opgericht. Het kaderdecreet regelt de voorwaarden en basiskenmerken van de onderscheiden vormen van verzelfstandiging en veralgemeent het instrument van de beheersovereenkomsten voor de aansturing en opvolging van agentschappen.

Een tweede kaderdecreet is het ontwerp van Comptabiliteitsdecreet. De Vlaamse regering gaf op 9 mei 2003 haar principiële goedkeuring aan dit ontwerp van Vlaams comptabiliteitsdecreet, dat het kaderdecreet Bestuurlijk Beleid ondersteunt en de modernisering van de financiële en budgettaire cyclus beoogt. Het ontwerp van Comptabiliteitsdecreet bevat bepalingen op het vlak van de financiële en budgettaire cyclus, het begroting- en boekhoudsysteem, de financiële controle en de toekenning van subsidies, prijzen en giften. Daarbij trekt het de principes van het Beter Bestuurlijk Beleid (politiek primaat, deugdelijk bestuur, eenduidige organisatiestructuur, gelijke behandeling van diverse organisatietypes, responsabilisering met verantwoording en aanspreekbaarheid) door naar de comptabiliteit. Essentieel is de uitwerking van een economische boekhouding, inclusief een analytische component, op basis van één rekeningstelsel, waaruit de begrotingsrapportering wordt afgeleid. De Raad van State gaf reeds advies over dit ontwerp van decreet zodat het eerlang kan worden ingediend bij het Vlaams Parlement.

Een derde kaderdecreet is het decreet Strategische Adviesraden. Het decreet van 18 juli 2003 tot regeling van strategische adviesraden regelt het kader van de herstructurering van het adviesstelsel. Om het strategische adviesstelsel te stroomlijnen en te versoberen worden de instanties voor beleidsadviesering in de regel vervangen door één strategische adviesraad per beleidsdomein.

De grote uitgangspunten voor het decreet waren : het primaat van de politiek, de expliciete erkenning van de rol en de waarde van het maatschappelijke middenveld, maar ook van de inbreng van onafhankelijke deskundigen, het uitsluiten van mengvormen tussen advies en overleg in éénzelfde orgaan en een oordeelkundige organisatie van het adviesstelsel, zodat het de slagkracht van de Vlaamse overheid ten goede komt.

Er zullen ook nieuwe administratieve entiteiten worden opgericht. Elk administratief onderdeel van de Vlaamse overheid moet kunnen worden ingepast in de nieuwe organisatiestructuur, zoals vastgelegd in het kaderdecreet Bestuurlijk Beleid. Dit is voorwerp van de zogenaamde sectorale invulling, die momenteel loopt per beleidsdomein. Alle bevoegdheden van de Vlaamse overheid worden gegroepeerd in dertien homogene beleidsdomeinen, met een duidelijke, uniforme organisatiestructuur per beleidsdomein.

Per beleidsdomein wordt een Vlaams ministerie opgericht, en binnen ieder ministerie zal één departement worden opgericht. De departementen

zijn inzonderheid belast met de beleidsondersteuning.

Taken van beleidsuitvoering worden (in beginsel) toevertrouwd aan agentschappen. In totaal zullen 61 verzelfstandigde agentschappen worden opgericht, waarvan de meeste in de plaats komen van bestaande Vlaamse Openbare Instellingen. Bij of krachtens decreet zullen er 36 verzelfstandigde agentschappen met rechtspersoonlijkheid worden opgericht. Meestal is er voor ieder agentschap een afzonderlijk decreet.

Minister Renaat Landuyt verwijst naar zijn toelichting bij het ontwerp van decreet in de Commissie voor Economie, Landbouw, Werkgelegenheid en Toerisme. Een openbare instelling met een raad van bestuur wordt omgevormd tot een intern verzelfstandigd agentschap, weliswaar met rechtspersoonlijkheid. Men heeft niet gekozen voor een extern verzelfstandigd agentschap, omdat immers niet is voldaan aan de voorwaarden die omschreven zijn in artikel 11 van het kaderdecreet. De rechtspersoonlijkheid is noodzakelijk omwille van de aard van de activiteiten van Toerisme Vlaanderen.

Mevrouw *Veerle Declercq* brengt uitgebreid verslag uit over de besprekingen in de Commissie voor Economie, Landbouw, Werkgelegenheid en Toerisme (zie supra).

Mevrouw *Mieke Van Hecke* kan zich volledig vinden in het verslag. Ze vraagt zich af of ook de leden van de commissie voor Institutionele en Bestuurlijke Hervorming de voorliggende decreten toetsen aan het kaderdecreet. De minister stelt dat er een afweging gemaakt is tussen een EVA en een IVA. Mevrouw Mieke Van Hecke heeft dit echter nergens in het verslag teruggevonden. Principieel is zij een tegenstander van een IVA met een rechtspersoonlijkheid die niet over een raad van bestuur beschikt. Vandaar dat CD&V een amendement zal indienen. CD&V zal dit overigens elke keer doen wanneer men de afweging maakt van de opdrachten die men geeft en de flexibiliteit die er moet zijn om aan de doelstellingen van een bepaald initiatief tegemoet te komen. Minister Renaat Landuyt beweert dat de afweging gemaakt werd maar dat de voor een EVA noodzakelijke elementen niet voorhanden zijn. Mevrouw Mieke Van Hecke mist de bewijzen die deze bewering zouden kunnen ondersteunen en kreeg graag wat meer toelichting van de minister.

Mevrouw Mieke Van Hecke vindt het ook hallucinant dat men in een decreet dat men ter stemming

voorlegt, verwijst naar een comptabiliteitsdecreet van een onbepaalde datum. Men kan dit enkel doen indien men het desbetreffende decreet pas publiceert na de goedkeuring van het comptabiliteitsdecreet. Zelfs dan kan er pas over dat decreet gestemd worden nadat het comptabiliteitsdecreet goedgekeurd werd. Dit impliceert dat alle decreten die aan de Commissie voor Institutionele en Bestuurlijke Hervorming voorgelegd worden pas in het najaar, na de goedkeuring van het comptabiliteitsdecreet, zullen kunnen behandeld worden.

Minister-president Bart Somers preciseert dat het comptabiliteitsdecreet op vrijdag 13 februari door de regering zal behandeld worden. Daarna gaat het naar het parlement.

Mevrouw Mieke Van Hecke herhaalt haar stelling dat al de aanbouwdecreten pas zullen gestemd worden na de stemming over het comptabiliteitsdecreet. Ze wil zekerheid.

Minister Renaat Landuyt stelt dat men de volgorde volledig kan omgooien door te stellen dat de controle stoelt op de oude wetgeving. Op die manier is iedereen gerust en is men niet gebonden aan een timing.

Mevrouw Mieke Van Hecke wijst erop dat haar opmerkingen niets te maken hebben met ongerustheid maar enkel met zindelijkheid.

Minister Renaat Landuyt heeft geen enkel probleem om tegemoet te komen aan de opmerkingen van mevrouw Van Hecke.

De voorzitter suggereert dat men voorlopig met de wetgeving uit 1954 kan werken. In de wetenschap dat er een nieuwe regeling komt maakt men vervolgens een overgangsmaatregel.

Minister Renaat Landuyt wijst erop dat men zelfs geen overgangsmaatregelen nodig heeft. De wetgeving uit 1954 kan van toepassing blijven totdat deze vervangen wordt door de nieuwe decreetgeving.

Mevrouw Mieke Van Hecke heeft hier geen problemen mee. De hele regering heeft immers het comptabiliteitsdecreet goedgekeurd. Voor het overige heeft zij enkel een aantal inhoudelijke opmerkingen en verwijst zij naar mevrouw Trees Merckx-Van Goey.

De heer André Denys vraagt waarom er voor een IVA en niet voor een EVA gekozen werd. Langs

de ene kant is er uiteraard het primaat van de politiek. Langs de andere kant wordt men echter ook geconfronteerd met de sector toerisme die gekenmerkt wordt door de inbreng van vele sociale partners.

Minister Renaat Landuyt meent dat de opmerkingen van mevrouw Van Hecke en de heer Denys slaan op de toetsing van de EVA aan artikel 11 van het kaderdecreet. De essentie is dat Toerisme Vlaanderen een instelling is die volledig beheerd maar niet gestuurd werd door de Vlaamse overheid. De EVA-structuur met de raad van bestuur is passend wanneer men stelt dat de sociale partners moeten begeleiden. Een dergelijke optie moet echter binnen het kader van het sociale overleg genomen worden. Dit gebeurt bijvoorbeeld bij de VDAB. Bij de VDAB werd ervoor geopteerd om de EVA-structuur te behouden. Bij Toerisme Vlaanderen beschikt men over geen enkel element van medebeheer. Men doet veel samen. Daarom moet het een rechtspersoonlijkheid worden. Door zijn structuur werd Toerisme Vlaanderen bijna bestuurd door de derde niet-betaler. Precies daarom werd hier een correcte keuze gemaakt. Eigenlijk is er nooit een aanbod tot medebeheer geweest. Het basisgegeven dat men iemand liet meedraaien in een raad van bestuur verviel. Het gegeven van de rechtspersoonlijkheid bleef essentieel. Vandaar dat men kwam tot de formule van de IVA met rechtspersoonlijkheid. Dit is de redenering die gevolgd werd rond Toerisme Vlaanderen.

Noch de provincies, noch de privé-sector leveren een bijdrage in de werking van Toerisme Vlaanderen. Langs de andere kant zijn er echter wel veel samenwerkingsakkoorden. Voor deze samenwerkingsakkoorden heeft men een rechtspersoonlijkheid nodig.

De heer André Denys wil weten wat de bijdrage voor de VDAB is.

Minister Renaat Landuyt antwoordt dat de bijdrage voornamelijk uit een sturing in het kader van Vesoc en het gekende sociale overleg bestaat. Er treedt op dat vlak ook een vermenging met de sectorale politiek op. Ook bij de VDAB heeft men nagegaan of alles wel kon blijven voortbestaan. Voor Toerisme Vlaanderen beschikt men echter over geen valabel argument om de structuren met de raad van bestuur te behouden.

Mevrouw Mieke Van Hecke kan niet overtuigd worden door minister Landuyt. Volgens hem is het enkel de overheid die een bron van inkomsten

heeft en moet de overheid dus alles te zeggen hebben.

Minister Landuyt geeft toe dat dit het hoofdargument is. Verder kan men echter ook argumenteren dat er geen andere logica kan gevolgd worden. De eigen administratie moet immers gecontroleerd worden door de eigen regering. Toerisme Vlaanderen is een instelling die promotie moet maken. Het is niet omdat de privésector de eerste sector is die van deze promotie zal genieten dat de privésector in de raad van bestuur hoort. Het is ook niet omdat er een kerntakendebat is over wat een provincie en wat een gewest moet doen dat de provincie plots een plaats moet krijgen in de gewestinstellingen. Het is de flexibiliteit dit tot de rechtspersoonlijkheid noopt.

Mevrouw Mieke Van Hecke haalt een aantal nadelen van het IVA-statuut voor Toerisme Vlaanderen aan, onder meer de annuïteit van de middelen. Bij EVA's, die met beheersovereenkomsten werken, zijn er langere engagementen mogelijk. De flexibiliteit om participaties en gezamenlijke projecten te doen, is groter. De beweegruimte van een EVA in een dynamische sector als het toerisme is groter. Het is gemakkelijker om korte- en langetermijn projecten met anderen aan te gaan. In het verslag en in de toelichting staan geen verantwoording voor de keuze van de structuur. Ook het Rekenhof meldt die tekortkoming. Alle argumenten in de toelichting pleiten meer voor een EVA dan voor een IVA. Het is goed dat de minister de moeite doet om nu zijn keuze te verantwoorden.

Minister Renaat Landuyt heeft in de commissie voor Werkgelegenheid over Toerisme gesproken over de structuren. Hij zegt dat het, gezien artikel 11, moeilijker zal zijn om argumenten te vinden om een EVA op te richten dan een IVA. Werken met een raad van bestuur, de samenstelling en dergelijke, ligt heel anders dan bij bijvoorbeeld bij de VDAB, waar er sociaal overleg en voortdurend herhaalde evenwichten zijn. Bij Toerisme Vlaanderen zou dergelijk scenario nog moeten opgesteld worden.

Een IVA met rechtspersoonlijkheid biedt meer garanties voor flexibiliteit dan de huidige manier van werken. De betrokkenen bevestigen dat trouwens. Via een beheersovereenkomst kan een administrateur-generaal afspraken maken met de regering. Dat werkt vlotter dan een toetsing bij elke nieuwe evolutie. In praktijk weerspiegelde de raad van bestuur het werkingsveld niet. De criteria pasten niet in het beter bestuurlijk beleid.

Mevrouw Mieke Van Hecke denkt dat de VRT bewijst dat EVA's flexibel kunnen werken.

Minister Renaat Landuyt repliceert dat er ook ergernissen ontstaan om andere redenen. Nu zullen alle plannen verantwoord kunnen worden. Als het beleid de grote lijnen uitgezet heeft in een beheersovereenkomst, zal een moderne overheid snel kunnen handelen in samenwerking met diverse partners.

De minister-president verduidelijkt dat het werkveld ook bij een IVA betrokken blijft. De strategische adviesraad voor het ministerie Economie, Toerisme, Werkgelegenheid is de SERV. In de SERV is er een sectorcomité Toerisme. Bovendien is er een raadgevend comité aan elke IVA verbonden. In dat comité kunnen provincies wel vertegenwoordigd zijn. Zij zijn sinds 1998 geen lid meer van de raad van bestuur. De knowhow van de sector is ook bij een IVA met rechtspersoonlijkheid gegarandeerd. Hij heeft geen zitting in de raad van bestuur maar is wel betrokken bij het uitstippelen van het beleid. Zo wordt het primaat van de politiek hersteld. Toerisme is belangrijk voor de internationale uitstraling van Vlaanderen. Nieuwe beleidsinzichten kunnen sneller geïmplementeerd door een IVA met rechtspersoonlijkheid dan door een EVA, met verschillende tussenschotten, namelijk de beheersovereenkomst en de raad van bestuur.

Mevrouw Trees Merckx-Van Goey stelt dat dit ontwerp de huidige situatie wijzigt, zowel op vlak van taken, bevoegdheid als de missie van Toerisme Vlaanderen. De Vlaamse raad voor Toerisme dient advies uit te brengen over alle toeristische aangelegenheden. Ze betreurt dat er geen advies is over dit ontwerp. Het betreft een vormvereiste.

Zij betoogt dat de huidige regeling, zelfs al wordt er gewerkt met beheersovereenkomsten, ook volgens het Rekenhof minder controle en inzagerecht mogelijk maakt dan bij een EVA. Dit ontwerp geeft verregaande bevoegdheden aan de regering om onder meer de subsidies van Toerisme Vlaanderen te bepalen. In het advies van de Raad van State staat dat toerisme onder het Cultuurpact valt. De Raad van State stelt dan ook dat die volmacht te ruim is. Die volmacht is trouwens ook opgenomen in het laatste programmadecreet. De beginselen van subsidiëring moeten normaal gezien in het ontwerp staan. Er is geen garantie dat de subsidies beperkt blijven tot projecten van lokaal toeristisch belang. Dat is blijkbaar de verantwoording van de gemachtigden van de regering aan de Raad van State.

Het programmadecreet bepaalt dat de regering Toerisme Vlaanderen kan machtigen om aan de erkende verenigingen en instanties zowel personeels- als werkingskosten en de bestaande infrastructuurkosten toe te kennen. Wat is het antwoord van de minister op die bezwaren ?

Het is merkwaardig dat het raadgevend comité volgens artikel 11 enkel een adviserende en geen beslissingsbevoegdheid heeft. Het is dus niet de bedoeling om de sector al te veel te betrekken. Dat wordt hem trouwens heel duidelijk gemaakt door die bepaling. Het zou volstaan om te stellen dat het comité een adviserende bevoegdheid heeft. Het betreft een wijziging en het zou anders zijn in geval een EVA opgericht werd.

De heer Dirk Holemans vindt het merkwaardig dat het hoofd van het agentschap van rechtswege voorzitter van het raadgevend comité is. Dat zou hetzelfde zijn als een gemeentelijke milieuraad die voorgezeten wordt door de burgemeester. Wat is daarvan de motivering ?

Mevrouw Hilde De Lobel stelt dat het Vlaams Blok voorstander is van IVA's met rechtspersoonlijkheid. Het eerste oprichtingsdecreet bedient hen dus op hun wenken. Ze wil geen afbreuk doen aan de opmerkingen van haar collega in de commissie voor Economie. Het Vlaams Blok is voorstander van de afbouw en zelfs afschaffing van de provincies. Maar in de sector Toerisme hebben de provincies een werking die niet zonder meer uitgevlakt kan worden. Het decreet van 1998 verhinderde dat een gedeputeerde lid kon zijn van de raad van bestuur. De provincie draagt financieel niet bij tot de werking van Toerisme Vlaanderen. Het is goed dat de provinciale vertegenwoordigers enkel kunnen toetreden tot het raadgevend comité. Daar kan hun knowhow gevalideerd worden. Het zou niet goed zijn als de provincies terug in de raad van bestuur konden zitting hebben.

In het algemeen is het Vlaams Blok voorstander van deze bestuursvorm. Men is blij dat dit eerste van het kaderdecreet afgeleide decreet al kiest voor een IVA met rechtspersoonlijkheid.

De voorzitter heeft een vraag in verband met de beheersovereenkomst. Het Rekenhof heeft een rapport gemaakt over de voorwaarden waaraan een beheersovereenkomst idealiter zou moeten beantwoorden. Op basis daarvan stelt het Rekenhof dat de tekst van het Kaderdecreet juridisch niet duidelijk genoeg is. In het advies gaat men in op twee zaken. Ten eerste zou een onafhankelijke instantie de uitvoeringsinformatie moeten certifiëren.

Ten tweede is er geen voldoende volmacht wat betreft de implicaties van meerjarige financiële verbintenissen.

Het is belangrijk dat de instantie later niet in de problemen komt als men die volmacht niet inschrijft. Hoe dat juridisch verder moet worden uitgediept, moet later worden bekeken. Het gaat om een algemene opmerking van het Rekenhof die niet vandaag moet worden opgelost, maar waarvoor men oog moet hebben als het gaat over de beheersovereenkomsten en het kaderdecreet. De toepassing van beheersovereenkomsten zal meer dan voordien de praktijk zijn en daarom moet dit duidelijk worden geregeld.

Minister Renaat Landuyt benadrukt dat er inzake subsidiëring en bevoegdheden van Toerisme Vlaanderen niets verandert, behalve op een punt. In 1998 had men de optie genomen om bepaalde operationele daden, zoals het controleren en verlenen van vergunningen, naar de administratie over te hevelen. Beter bestuurlijk beleid maakt een omgekeerde redenering en wil de operationele taken overbrengen naar agentschappen en de beleidsvoorbereidende en -bepalende taken aan de administratie toekennen. Alleen op dat punt wordt iets veranderd aan Toerisme Vlaanderen. Discussies over subsidiëring en controles gaan over het bestaande systeem, dat per definitie niet in vraag wordt gesteld omdat men een aanpassing doet in het kader van beter bestuurlijk beleid.

Wat wel verandert, is de rol van het zogenaamde middenveld en andere overheden. Als aanknopingspunt is er het sociaal-economische middenveld dat in de SERV is geregeld. In het comité Toerisme kan men meer dan voor andere sectoren sociaal overleg voeren en advies geven in het kader van de taken van de SERV. Het ernstig nemen van het adviescomité uit zich in het feit dat de leidende ambtenaar de opdracht krijgt om dat voor te zitten. De minister gaat daar niet op aandringen omdat er evenveel argumenten zijn om te zeggen dat men dat niet moet doen. Het kadert in een sfeer van dialoog met het middenveld, die men op die manier institutionaliseert. Als er vraag van de meerderheid is om dat niet te doen, doet men dat niet.

Wat de beheersovereenkomst betreft moet het debat algemeen worden gevoerd. Een van de hoofdtaken van de administratie is dat ze de agentschappen controleert en daarvoor de nodige informatie krijgt. Of daarvoor nog een tussenschakel nodig is naast de bestaande controle-, inspectie en auditdienst, daarover kan worden gediscussieerd. Het ondersteunt in elk geval de logica van beter

bestuurlijk beleid niet. Hij begrijpt dat er een cultuur moet ontstaan van informatie-uitwisseling. Daarover kunnen nog problemen ontstaan.

Wat de meerjarige financiële verbintenissen betreft gaat het om dezelfde discussie als die omtrent de meerjarenbegroting. De consequentie van wat men afsprekt in de beheersovereenkomst, is dat men die honoreert in de mate van de mogelijkheden in de jaarlijkse begroting. De vraag is of men nog verder moet gaan in voorafnamen van de begrotingsdiscussie. Die discussie overschrijdt de specifieke tekst, maar moet nog worden gevoerd.

De voorzitter is het eens met de minister dat er nog moet worden gediscussieerd. Als men het niet inschrijft, beperkt men zich ertoe dat elke regering een beheersovereenkomst maakt en zich verbindt voor de middelen zonder dat ze het engagement van het parlement heeft.

Minister Renaat Landuyt zegt dat hij dat jaarlijks meemaakt met de beheersovereenkomst rond de VDAB.

Mevrouw Mieke Van Hecke zegt dat men moeilijk kan verankeren dat beheersovereenkomsten ter bespreking naar het parlement komen omdat men op dat moment eigenlijk een moreel engagement heeft. In het kaderdecreet is sprake van de mededeling, maar een voorafgaandelijke bespreking staat er niet in.

Minister-president Bart Somers wijst erop dat het meer is dan een mededeling. In artikel 8, derde lid, staat dat de beheersovereenkomst net als elke wijziging, verlenging, schorsing of ontbinding ervan, voor de ondertekening ervan door de Vlaamse regering aan het Vlaams Parlement wordt meegegeeld. Het Vlaams Parlement toetst binnen de maand de overeenstemming tussen de beheersovereenkomst en de doelstellingen van de goedgekeurde beleidsnota. *Mevrouw Mieke Van Hecke* had het alleen over de samenwerkingsovereenkomsten.

Mevrouw Trees Merckx-Van Goey zegt dat in artikel 5, paragraaf 2, in de mogelijkheid wordt voorzien dat de Vlaamse regering door dit decreet de volmacht zou krijgen om regels en voorwaarden vast te stellen als het gaat over subsidies, zekerheidsstellingen en dergelijke. Die bepaling gaat in tegen de regeling van het Cultuurpact, dat stelt dat men dat punctueel slechts krachtens de wet of een decreet kan doen tenzij de toelagen anders nominatim worden vermeld. Ter verdediging heeft de vertegenwoordiger van de minister gesteld dat het

alleen over lokale toeristische uitrusting gaat. De formulering is weliswaar dezelfde gebleven. Ze voegt daaraan de bij programmadecreet goedgekeurde zeer ruime machtiging toe voor zowel personeels- en werkingssubsidies naast de infrastructuursubsidie, waarbij de Vlaamse regering zelf beslist op welke wijze ze dat delegeert en overlaat aan de nieuwe instantie, de toekomstige IVA Toerisme Vlaanderen.

De heer Dirk Holemans komt terug op zijn opmerking over artikel 10, paragraaf 1 waarin staat dat het hoofd van het agentschap van rechtswege voorzitter is van het raadgevend comité. Volgens de minister is dat voor een stuk gesuggereerd door de sector zelf. Wat als het raadgevend comité tot een advies komt dat heel kritisch is over het gevoerde of voorgestelde beleid? Dan moet het hoofd van het comité het advies communiceren als vorm van zelfkritiek. Dat is moeilijk werkzaam. Als het raadgevend comité het oneens is met het voorgestelde beleid, duiken er problemen op.

4. Artikelsgewijze bespreking en stemming

De artikel 1 wordt zonder opmerkingen eenparig aangenomen.

Bij artikel 2 wordt opgemerkt dat de verwijzing naar het nog niet inwerking getreden comptabiliteitsdecreet problematisch is.

Ofwel moet men met de stemming in plenaire wachten tot het comptabiliteitsdecreet is goedgekeurd, ofwel moet worden voorzien in een overgangsbepaling.

De minister-president verklaart dat het ontwerp van comptabiliteitsdecreet eerlang bij het Vlaams parlement wordt ingediend. Het zal zelf overigens pas op 1 januari 2007 in werking treden. In artikel 17 van het voorliggende decreet staat dat de Vlaamse regering bepaalt wanneer dit decreet in werking treedt. Zij zal ervoor waken dat het ene op het andere kan worden afgestemd. Ook voor wat de rol van Rekenhof betreft inzake de controle op beheer en aansturing van de IVA's zal er in een overgangsregeling moeten worden voorzien.

Mevrouw Mieke Van Hecke verklaart dat het duidelijk is dat het voorliggende ontwerp nooit in werking kan treden alvorens het comptabiliteitsdecreet in werking is getreden.

Dit artikel wordt eenparig aangenomen.

De commissie gaat ermee akkoord dat, afhankelijk van het tijdstip waarop het ontwerp van decreet in de plenaire vergadering zal worden behandeld, de kwestie van de verwijzing naar een nog niet in voege zijnde comptabiliteitsdecreet en het voorlopig behouden van de wetgeving van 1954, middels een technisch amendement rechtstreeks in de plenaire vergadering kan worden opgelost en unaniem zal worden aangenomen.

Artikel 3

Op dit artikel ligt een amendement voor van de leden Mieke Van Hecke, Jan Laurys, Trees Merckx-Van Goey en Luc Van den Brande (*Parl. St. Vl. Parl. (2003-04) nr. 1997/3*) ertoe strekkende de eerste paragraaf de herschrijven in die zin dat niet een IVA, maar wel een EVA wordt opgericht als nieuwe structuur voor het agentschap Toerisme Vlaanderen.

Dit amendement wordt verworpen met 9 stemmen tegen 3.

Mevrouw Mieke Van Hecke verklaart dat het verwerpen van dit amendement de impliciete verwerping inhoudt van de overige door haar fractie ingediende amendementen op artikel 3.

Het artikel wordt aangenomen met 9 stemmen tegen 3.

Artikelen 4 tot en met 6 en 8

Deze artikelen worden eenparig aangenomen.

Artikelen 7, 9, 10 en 11

Mevrouw Mieke Van Hecke verklaart dat het verwerpen van het amendement op artikel 3 houdende vervanging van de IVA-structuur door een EVA de impliciete verwerping inhoudt van de overige door haar fractie ingediende amendementen op de artikelen 7, 9, 10 en 11.

De artikelen 7, 9, 10 en 11 worden aangenomen met 9 stemmen tegen 3.

Artikelen 12 tot en met 17

Ter stemming gelegd worden deze artikelen eenparig aangenomen.

5. Eindstemming

Het gehele ontwerp van decreet wordt aangenomen met 7 stemmen tegen 3 bij 2 onthoudingen.

De verslaggever,

De voorzitter,

Herman LAUWERS Norbert DE BATSELIER
